



Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-266/14

Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras (CC.OO.)

v.

Tyco Integrated Security SL

a

Tyco Integrated Fire & Security Corporation Servicios SA

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Audiencia Nacional)

„Řízení o předběžné otázce — Sociální politika — Směrnice 2003/88/ES — Ochrana bezpečnosti a zdraví pracovníků — Úprava pracovní doby — Článek 2 bod 1 — Pojem ‚pracovní doba‘ — Pracovníci, kteří nemají stálé nebo obvyklé pracoviště — Doba strávená na cestě mezi bydlištěm pracovníků a místem prvního a posledního zákazníka“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 10. září 2015

1. *Sociální politika — Ochrana bezpečnosti a zdraví pracovníků — Směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby — Pracovní doba — Pojem — Pracovníci, kteří nemají nebo již nemají stálé nebo obvyklé pracoviště — Doba strávená na cestě mezi bydlištěm pracovníků a místem prvního a posledního zákazníka — Zahrnutí*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88, čl. 2 bod 1)

2. *Sociální politika — Ochrana bezpečnosti a zdraví pracovníků — Směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby — Rozsah působnosti — Odměňování — Vyloučení*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88, čl. 7 odst. 1)

1. Článek 2 bod 1 směrnice 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby musí být vykládán v tom smyslu, že za takových okolností, za kterých pracovníci nemají nebo již nemají stálé nebo obvyklé pracoviště, představuje doba strávená na cestě, kterou tito pracovníci věnují každodennímu cestování mezi svým bydlištěm a místem prvního a posledního zákazníka určeného jejich zaměstnavatelem, „pracovní dobu“ ve smyslu tohoto ustanovení.

Bylo již opakovaně rozhodnuto, že čl. 2 bod 1 směrnice 2003/88 totiž definuje pojem „pracovní doba“ jako jakoukoli dobu, během níž pracovník pracuje, je k dispozici zaměstnavateli a vykonává činnost nebo povinnosti, v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi, a že tentýž pojem je třeba chápat v protikladu k době odpočinku, přičemž oba pojmy se vzájemně vylučují. Uvedená směrnice nestanoví v tomto kontextu přechodnou kategorii mezi pracovní dobou a dobou odpočinku.

Pokud jde, nejprve, o první znak pojmu „pracovní doba“, podle něhož pracovník musí vykonávat činnost nebo plnit úkoly, doby, které pracovníci, kteří již nemají stálé nebo obvyklé pracoviště, od okamžiku rozhodnutí jejich zaměstnavatele o zrušení regionálních kanceláří, stráví na cestě za účelem návštěvy zákazníků určených tímto zaměstnavatelem, jsou nástrojem nezbytným k realizaci jejich

technických služeb u těchto zákazníků. Kromě toho před přijetím rozhodnutí o zrušení uvedených kanceláří tento zaměstnavatel za pracovní dobu považoval dobu, kterou strávili jeho pracovníci na cestě mezi regionálními kanceláři a místem jejich prvního a posledního zákazníka daného dne. Nezohlednění těchto cest by vedlo k tomu, že zaměstnavatel by se mohl domáhat toho, aby pouze doby výkonu dotčených činností u zákazníků spadaly pod pojem „pracovní doba“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88, což by mělo za následek zkreslení tohoto pojmu a ohrožení cíle ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků.

Pokud jde o druhý znak uvedeného pojmu, podle něhož pracovník musí být během této doby zaměstnavateli k dispozici, je určujícím faktorem skutečnost, že pracovník je nucen být fyzicky přítomen v místě určeném zaměstnavatelem a být zde k dispozici posledně uvedenému, aby mohl okamžitě poskytnout své služby v případě potřeby. Pracovník se tedy musí nacházet v situaci, ve které je z právního hlediska povinen řídit se pokyny svého zaměstnavatele a vykonávat pro něj činnost, aby bylo možné mít za to, že tento pracovník je k dispozici svému zaměstnavateli. Naproti tomu možnost pracovníků organizovat si čas bez vážných překážek a věnovat se vlastním zájmům, je skutečností, která by mohla prokázat, že posuzovaná doba nepředstavuje pracovní dobu ve smyslu směrnice 2003/88. V projednávaném případě jsou dotčení pracovníci povinni během doby cest mezi svým prvním a posledním zákazníkem daného dne, se řídit pokyny svého zaměstnavatele, který může pořadí zákazníků změnit, nebo návštěvu zrušit nebo přidat.

Pokud jde konečně o třetí znak pojmu „pracovní doba“, podle něhož pracovník musí během posuzované doby pracovat, vykonává-li pracovník, který již nemá stálé pracoviště, své úkoly během cesty, kterou vykonává k zákazníkovi nebo od zákazníka, je nutné mít za to, že tento pracovník pracuje také během této cesty. Vzhledem k tomu, že cestování je nedílnou součástí postavení pracovníka, který nemá stálé nebo obvyklé pracoviště, nelze totiž pracoviště omezit na fyzickou přítomnost těchto pracovníků u zákazníků jejich zaměstnavatele.

(viz body 25, 26, 30, 32, 33, 35–39, 43, 50 a výrok)

2. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 48)